Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

Октомври – климатични аномалии и по-късен старт на есенната сеитба на зимните житни култури

Растителна Защита

Дата 12.10.2025 | **Брой** 10/2025 | **ISSN** 2815-522X | **Език** BG
www.plant-protection.com/article/2310?lang=bg

През първото десетдневие на октомври агрометеорологичните условия ще се определят от неустойчиво време и средноденонощни температури около и под климатичните норми. През десетдневието в полските райони критични минимални температури за зеленчуковите култури от късното производство не се прогнозират, което е предпоставка за реколтиране на допълнителна продукция от културите подлежащи на осланяване (домати, пипер, тиквички, корнишони и др.).

През този период се прогнозират валежи със стопанско значение, подобрение състоянието на горните почвени слоеве и на условията за провеждане на сезонните почвообработки. Засушаването в края на лятото и началото на есента на много места в страната възпрепятства провеждането на предсеитбените обработки на площите предвидени за засяване с есенници.

Падналите проливни дъждове през първото десетдневие на октомври, надвишили на много места в страната два, а в Северна България– три пъти климатичните норми : Ловеч - 152 l/m² (296%), Плевен - 167l/m² (342%), В.Търново - 187l/m² (351%), Разград– 171 l/m² (302%), Русе - 254 l/m² (450%), преовлажниха горните почвени слоеве и повишиха нивото на влагозапасите в 50 и 100cm слой.

Старт на есенната сеитба

Неблагоприятните агрометеорологични условия – засушаването и последвалите наднормени валежи през първото десетдневие на октомври възпрепятстваха провеждането на сезонните почвообработки и в някои райони на страната, като в Западна България, се отлага сеитбата на зимните житни култури, въпреки че официално стартът на есенната сеитба вече е даден.

През първото десетдневие на октомври е агротехническият срок за сеитбата на пшеницата в Северна България, от 15 до 25.X - в Южна България, а в края на месеца – в районите по Черноморието. По данни на Министерството а земеделието и храните сеитбата на пшеница изостава над 52% по-малко са засетите площи в страната в сравнение със същия период на миналата година. При ечемика и ръжта също се забелязва изоставяне, но в по-малки граници.

Възможности за използване и приложение на тритикале

По данни на Министерството на земеделието и храните се забелязва, че в тазгодишната кампания по есенна сеитба има значително увеличаване на площите с тритикале – близо 54% повече спрямо година по-рано. През 2024 г. площите с културата са били 102 ха към този момент от годината, докато в момента засетите с тритикале ниви са 167 ха.

Интересът към тази култура, която е междуродов хибрид на пшеницата и ръжта, расте през последните години, дължащ се на – съчетаване на вискодобивният потенциал на пшеницата и устойчивостта на болести при ръжта.

ISSN 2815-522X

Известна тенденция за увеличаване на площите с рапица се наблюдава през последните няколко сеозна. Тази година ръстът при културата по време на есенната сеитба е 39% спрямо данните от миналата кампания. Към днешна дата засетите с рапица ниви са над 73, 3 хил. ха.

През повечето дни от второто и третото десетдневие агрометеорологичните условия ще се определят от относително сухо време и температури близки до обичайните. Голяма е вероятността началните фази от вегетацията на засетите зимните житни култури в края на октомври да протичат при недостиг на влага. В края на месеца при пшеницата и ечемика, взависимост от сеитбените дати, ще се наблюдават фазите поникване и формиране на 1-2 лист.

През периода условията ще бъдат подходящи за приключване на гроздобера, за прибиране реколтата от есенните сортове овошки, а в края на октомври – и за провеждане и на фитосанитарни дейности. При нападнатите от струпясване ябълкови и крушови насаждения, за редуциране на заразата, е желателно в началото на листопада, след прибиране на плодовете, да се извърши третиране с 5% разтвор от карбамид.

При костилковите овощни видове, след масовия листопад, се препоръчва пръскане с 2% бордолезов разтвор срещу причинителите на сачмянка, ранното кафяво гниене, къдравостта по прасковата и др.